

DAVČNA OBRAVNAVA POVRAČIL STROŠKOV VOLILNE KAMPANJE

Pojasnilo DURS, št. 4210-490/2007, 28. 1. 2008

Zavezanec je zastavil vprašanje obdavčitve organizatorja volilne kampanje – fizične osebe pri prejemu dela povračil stroškov volilne kampanje, če zbrana sredstva od donatorjev v celoti pokrivajo stroške volilne kampanje. Njegovo mnenje je, da če zbrana sredstva za volilno kampanjo od donatorjev in povrnitev stroškov za volilno kampanjo presegajo stroške volilne kampanje je potrebno:

- bodisi presežek nameniti za humanitarne namene
- bodisi je organizator volilne kampanje prejel povračila stroškov volilne kampanje, za stroške volilne kampanje, katere je že financiral z zbranimi sredstvi donatorjev. V omenjenem primeru gre za povečanja osebnega premoženja organizatorja volilne kampanje kot fizične osebe.

Da, povračila stroškov organizatorju volilne kampanje so obdavčena, če zbrana sredstva donatorjev v celoti pokrivajo stroške volilne kampanje. Če pa sredstva donatorjev v celoti ne pokrivajo stroškov volilne kampanje, povračilo »založenih sredstev« organizatorju volilne kampanje ni obdavčeno do višine zneska, s katerim se pokrijejo stroški volilne kampanje, če to Računsko sodišče potrdi oziroma ugotovitev razkrije v revizijskem poročilu.

a) Zakon o dohodnini – ZDoh-2 (Uradni list RS, št. 117/2006) v 19. členu navaja dohodke, ki se ne štejejo za dohodke po tem zakonu (npr. dediščine, volila, darila, dobitki od iger na srečo itd.), v členih od 20. do 32. pa so navedeni dohodki, ki so oproščeni plačila dohodnine (npr. pomoči in subvencije, dohodki, tudi v obliki povračil stroškov, storitev in drugih ugodnosti, po posebnih zakonih itd.)

Povračila stroškov volilne kampanje v ZDoh-2 niso obravnavana, *niso ne izvzeta in ne oproščena, torej so po splošnem določilo 15. člena ZDoh-2 predmet obdavčitve*. Dohodki po tem členu so namreč vsi dohodki in dobički, ne glede na vrsto, če ni z zakonom o dohodnini drugače določeno. Povračila stroškov so obdavčena po 11. točki 105. člena ZDoh-2 kot dohodek, ki se ne šteje za dohodek iz zaposlitve, za dohodek iz dejavnosti, za dohodek iz osnovne kmetijske in osnovne gozdarske dejavnosti, za dohodek iz oddajanja premoženja v najem in iz prenosa premoženjske pravice ter za dohodek iz kapitala in ni dohodek, ki se ne šteje za dohodek po tem zakonu oziroma ni dohodek, oproščen plačila dohodnine po tem zakonu.

b) Zakon o volilni in referendumski kampanji (Uradni list RS, št. 41/2007 – ZVRK) delna povračila stroškov za organiziranje in financiranje volilne kampanje ureja v členih od 24. do 32., kjer je opredeljena *pravica do povračila dela stroškov volilne kampanje organizatorju volilne kampanje in pogoji za pridobitev teh sredstev kot tudi sankcije za prekrščitve* dovoljenega obsega sredstev. Vsa ta dejstva ugotavlja in potrjuje Računsko sodišče, ki v 6 mesecih po roku za zaprtje transakcijskega računa opravi revizijo volilne kampanje. Za samo financiranje volilne kampanje pa se uporabljajo določbe zakona, ki ureja financiranje političnih strank, razen če ZVRK ne določa drugače (14. člen ZVRK)

c) Zakon o političnih strankah (Uradni list RS, št. 100/2005 – ZPoIS-UPB1) financiranje ureja v 21. členu in navaja oblike: članarine, prispevki zasebnikov, pravnih in fizičnih oseb, prihodki od premoženja, darila, volila, proračun ter dobički iz dohodka podjetja, katerega lastnik je stranka. V 22. členu je nato navedeno, da pa prispevki pravnih in fizičnih oseb ter zasebnikov v enem letu *ne smejo presegati* desetkratne povprečne mesečne plače na delavca v RS za preteklo leto, *za kršitev je predpisana globa* za stranko in odgovorno osebo stranke. Vsebina teh členov se uporablja neposredno za financiranje volilne kampanje skladno z 14. členom ZVRK. Za kršitve 14. člena *sankcije v ZVRK niso predpisane*.

d) Organizator volilne kampanje je, poleg politične stranke, po 3. členu ZVRK sam kandidat, predlagatelj kandidatov ali list kandidatov in drugi zainteresirani subjekti, ki so državljani RS z volilno pravico, posamezniki, ki samostojno opravljajo dejavnost, samostojni podjetniki posamezniki in pravne osebe s sedežem na območju RS. Sredstva iz državnega proračuna se na zahtevo organizatorja volilne kampanje povrnejo najkasneje v 30 dneh po objavi dokončnega poročila računskega sodišča, pred tem pa mora organizator:

- najkasneje v štirih mesecih po dnevu glasovanja zapreti posebni transakcijski račun z oznako »volilna kampanja« in morebitni presežek zbranih sredstev najkasneje ob zaprtju računa nameniti v humanitarne namene,
- najkasneje v 15 dneh po zaprtju računa predložiti poročilo računskemu sodišču, ki mora v šestih mesecih po roku za zaprtje računa opraviti revizijo.

Iz zakonsko določene kronologije poteka postopkov pred povračilom stroškov poteče cca 7 mesecev, ko je poseben transakcijski račun že zaprt. Sredstva se zato lahko nakažejo le na transakcijske račune organizatorja, npr. politične stranke, fizične osebe, osebe, ki opravlja dejavnost ali pravne osebe. Organizatorji volilne kampanje so bodisi zavezanci za dohodnino ali pa za davek od dohodka pravnih oseb po Zakonu o davku od dohodka pravnih oseb (Uradni list RS, št. 117/2006 – ZDDPO-2).

e) Nakazila povračil stroškov na transakcijske račune organizatorjev torej predstavljajo njihove dohodke/prihodke, če sredstva donatorjev pokrivajo stroške volilne kampanje. Pri posojilih organizatorju volilne kampanje dan zapadlosti ne sme biti kasnejši od 30 dni pred rokom za zaprtje računa, kar pomeni, da morajo biti do dneva zaprtja transakcijskega računa »volilna kampanja« poravnane vse obveznosti iz volilne kampanje. Če zbrana sredstva donatorjev ne zadoščajo, lahko organizator zagotovi sredstva – »založena sredstva« do trenutka povračila sredstev iz proračuna. *Tako je tudi stališče, sprejeto dne 7. 1. 2008 na pogovoru med predstavniki Računskega sodišča, Ministrstva za javno upravo, Davčne uprave RS in predstavniki organizatorjev volilne kampanje (Zapisnik št. 2103-8/2006-7 z dne 10. 1. 2008). Ta »založena sredstva« Računsko sodišče potrdi oziroma ugotovitev razkrije v revizijskem poročilu.*

Povračilo teh sredstev predstavlja zmanjšanje ali odpravo terjatve, ki jo ima organizator volilne kampanje do proračuna iz naslova predčasne poravnave zakonskih obveznosti državnega proračuna do transakcijskega računa »volilna kampanja« in ni predmet obdavčitve z ZDoh-2 in ne z ZDDPO-2. Verodostojna listina, ki to dokazuje, je revizijsko poročilo računskega sodišča.

f) Stroški morebitnega financiranja organizatorja volilne kampanje, nastali v zvezi z pridobitvijo sredstev za »založena sredstva«, so pri organizatorjih, ki ugotavljajo dohodke po ZDDPO-2 in organizatorjih – samostojnih podjetnikih davčno nepriznan odhodek, ker niso neposreden pogoj za opravljanje dejavnosti in niso posledica opravljanja dejavnosti (48. člen ZDoh-2 in 29. člen ZDPPO-2) razen v primeru, če so izkazani tudi prihodki – povračila stroškov volilne kampanje. Povračila tovrstnih stroškov fizični osebi so neobdavčena, v kolikor so stroški financiranja »založenih sredstev« priznani kot stroški volilne kampanje, torej v kolikor Računsko sodišče to potrdi oziroma ugotovitev razkrije v revizijskem poročilu.

V omenjenem zapisniku z dne 7. 1. 2008 je navedeno, da se bo za stroške volilne kampanje štelo le tiste stroške, za katere bodo organizatorji volilne kampanje nedvomno dokazali in utemeljili, da se nanašajo na 30-dnevno obdobje volilne kampanje.